

Beleid ten aanzien van milieu-aspecten bij inpassing nieuwe bedrijven op het bedrijventerrein ENCI

Datum

Referentie

Behandeld door

28 maart 2011 / 6 juni 2011

/ Haane – van der Gugten

Samenvatting

Als gevolg van de transformatie van het ENCI-terrein naar ENCI-bedrijven park zal de milieu-situatie op en rondom het terrein verbeteren. Bij de vestiging van nieuwe bedrijven is het wettelijk kader maatgevend. De bij de transformatie betrokken partijen hebben daarnaast met elkaar een zogenaamde Transformatietoets ontwikkeld. Dit is een bovenwettelijke toets. Het is primair een toets voor ENCI parkmanagement om te toetsen of bedrijven de beschikbare milieu-ruimte niet overschrijden. Is dit het geval dan zal een bedrijf niet toegelaten worden. De transformatietoets is ook een instrument waarbij de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI in de positie wordt gebracht om de belangen van de stichting en de achterliggende partijen af te wegen bij voorgenomen bedrijfsvestigingen. Dit toetsingsproces gaat vooraf aan het formele vergunningetraject.

Voor de verandering in de milieusituatie maakt de aanpak onderscheid tussen de situatie 'voor 2020' en 'na 2019'. Dit in verband met het buiten werking stellen van de oven en beëindigen van ENCI-activiteiten in de groeve. Het Plan van Transformatie richt zich in het bijzonder op de situatie na 2019. De transformatie van het ENCI-terrein is echter reeds in gang gezet. Initiatieven zijn en worden ontwikkeld voor de vestiging van nieuwe bedrijven op het ENCI-terrein.

Omdat de eindsituatie dus niet in één klap ontstaat, maar geleidelijk tot stand komt, vindt de werkgroep het voor het zichtbaar naleven van de afspraken, die gemaakt zijn in het Plan van Transformatie, nodig om deze uit te werken in een kader.

Bovendien is er, voor wat betreft milieu-emissies, behoefte aan een eenduidige interpretatie van het plan.

Hiertoe zijn in eerste instantie de afspraken als vastgesteld in het plan vertaald naar kaders en normen. De werkgroep heeft daarbij enkele nieuwe begrippen geïntroduceerd. In eerste instantie betreft dit de Transformatietoets. Deze toets moet inzichtelijk maken dat het initiatief (voor bedrijfsvestiging) niet leidt tot strijdigheid met het Plan van Transformatie (PvT). De Transformatietoets heeft voor de verschillende milieuaspecten, een signalerend en/of een normerend karakter.

Het eerste deel van de Transformatietoets vormt de toetsing aan het 'basiscriterium'. Deze toets kan in een vroegtijdig stadium worden uitgevoerd. Dit betekent dat de emissies naar de lucht (bv. als gevolg van verbranding in de oven), in de situatie na 2019 volgens een maatwerk aanpak fors worden

gereduceerd. 50% van de emissie van bronnen behorende tot oven 8 wordt daarbij als alarmgrens, niet als streefgrens gehanteerd. Voor het aspect geluid geldt dat maximaal 50% van de emissie van bronnen behorende tot oven 8 mag terugkomen bij nieuwe bedrijven.

Voor geluid (directe hinder) geldt daarnaast de zone als kader: overschrijding van de zone is niet toelaatbaar.

Na het basiscriterium komt toetsing aan de andere aspecten aan de orde. Waar een signalerende werking is afgesproken, betekent dit, dat aan de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI wordt gemeld om welke emissies het gaat. De Stichting kan dan overwegen of het initiatief een bijdrage aan de realisatie van het PvT levert, of juist een belemmering is (bijvoorbeeld voor ontwikkelingen op de Overgangszone of in de Groeve).

In de periode tot sluiting van oven 8 is ook vestiging van nieuwe bedrijven mogelijk, hoewel enige toename van de milieusituatie daarvan het gevolg kan zijn. De Transformatietoets maakt deze situatie beheersbaar. Altijd staat het wettelijk kader overeind, blijft de geluidszone gerespecteerd en wordt de milieusituatie na sluiting van oven 8 beter.

Voorwoord

In het Plan van Transformatie ENCI gebied (december 2009) en de samenwerkingsovereenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie (februari 2010) is vastgelegd dat er een transformatie van ENCI-terrein naar bedrijventerrein gaat plaatsvinden. Het ENCI bedrijfsterrein wordt opengesteld voor nieuwe bedrijven. Voorwaarde voor vestiging van nieuwe bedrijven is dat zij passen binnen de geldende milieuzones en -contouren en dat er met die nieuwe bedrijven samen met ENCI - na 2019 als de groeve en oven 8 van ENCI gesloten zijn - sprake is van een aanzienlijke reductie van de milieu-belasting.

In volgende notitie heeft de werkgroep milieu-ruimtebeheer ENCI-Gebied een beleidsuitwerking geformuleerd hoe om te gaan met de komst van nieuwe bedrijven en de inpassing in de milieuruimte. De werkgroep biedt de notitie aan aan het bestuur van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied.

Aan dit bestuur wordt gevraagd over deze beleidsnotitie te aanvaarden als kader voor het beheer van de milieuruimte op het terrein. Dit kader geldt voor de overgangszone evenzeer als voor het bedrijventerrein ENCI.

Het bestuur wordt verder gevraagd haar rol te spelen in de Transformatietoets. Dit betekent het afwegen van de voor- en nadelen van bedrijfsvestiging van bedrijven waarbij de Transformatietoets mogelijke problematische situaties signaleert en het communiceren met de omgeving.

Het bestuur wordt ook gevraagd de werkgroep opdracht te geven het stappenplan voor de Transformatietoets concreet uit te werken en aan het bestuur voor te leggen.

Vervolgens vraagt de werkgroep het bestuur om deze aanpak met de omgeving te communiceren.

Als kader voor de transformatie en als uitwerking van het Plan van Transformatie dienen – behalve deze notitie – het Beeldkwaliteitsplan, het nog af te ronden Eindafwerkingsplan Groeve, het nog af te ronden rapport van de werkgroep Kade, het nog af te ronden BREEAM-kader voor gebiedsontwikkeling en de rapportage Cultuurwaardenonderzoek (nog te starten) en het herziene Bestemmingsplan.

Inleiding

ENCI transformeert van cement bedrijf naar bedrijventerrein. Afspraken hieromtrent zijn vastgelegd in het Plan van Transformatie (PvT). Tot op heden is ENCI het enige bedrijf op het ENCI terrein; dit gaat spoedig veranderen. Enci Parkmanagement is in gesprek met meerdere bedrijven die geïnteresseerd zijn in vestiging op het ENCI-terrein. Voor het bedrijf Medwaste is de voorbereiding doorlopen en positief afgerond. Inmiddels is de vergunningsprocedure ingevolge de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) opgestart. Uitgangspunt voor het vestigen van nieuwe bedrijven is dat zij de continuïteit van ENCI BV op geen enkele wijze mogen bedreigen.

Om de gevolgen van de transformatie in relatie tot milieuaspecten in de gewenste banen te leiden is de werkgroep milieu-ruimtebeheer ENCI-Gebied geformeerd. Gemeente Maastricht, provincie Limburg en (Parkmanagement-)ENCI zijn in de werkgroep vertegenwoordigd.

De taken van de werkgroep bestaan uit het scheppen van kaders en richtlijnen die zullen worden gehanteerd bij de beoordeling van de situatie op en rondom het ENCI terrein en die als leidraad dienen voor de beoordeling van nieuwe ontwikkelingen c.q. vestiging van nieuwe bedrijven op het terrein.

In deze notitie doet de werkgroep verslag van resultaten en afspraken die in de werkgroep tot op heden tot stand zijn gekomen. In concreto heeft dit geleid tot voorliggende notitie waarin het beleid op het gebied van milieu-aspecten voor inpassing van nieuwe bedrijven op het ENCI-terrein is verwoord. De reacties van de werkgroepleden op de notitie van 29 november zijn verwerkt. Naar aanleiding van het werkgroepoverleg van 10 december jl. is de voorliggende notitie verder aangepast.

Betrokkenen en stakeholders

In willekeurige volgorde is sprake van de volgende betrokken partijen en stakeholders:

- De Stuurgroep Plan van Transformatie; inmiddels opgevolgd door het bestuur van de Stichting Ontwikkelmaatschappij ENCI-gebied;
- De (woon)omgeving van ENCI;
- ENCI en Parkmanagement ENCI;
- Gemeente Maastricht;
- Provincie Limburg;
- Nieuwe partijen (bedrijven) die zich wensen te vestigen op het ENCI terrein.

ENCI, Parkmanagement ENCI, gemeente Maastricht en provincie Limburg maken deel uit van de werkgroep. De communicatie met de (woon)omgeving van ENCI wordt primair behartigd door de Stichting.

De bevoegdheden van stakeholders en de door hun te verrichten acties met bijbehorend tijdspad dienen inzichtelijk te worden gemaakt; hiertoe zal een flowchart worden opgesteld waarmee stapsgewijs de route van het 'product': inpassing nieuwe bedrijven, wordt gevolgd.

Uitgangspunten en bevindingen

Nieuwe bedrijven zullen aan bevoegd gezag (gemeente of provincie) verzoeken om een vergunning ingevolge de Omgevingswet (WABO). Voorafgaand aan dit verzoek dient overeenstemming te zijn of het bedrijf toegelaten kan worden op het ENCI-terrein. Het primaat ligt hiervoor bij ENCI en in het bijzonder bij Parkmanagement ENCI waarbij gebruik gemaakt wordt van afspraken die vastgesteld zijn in het PvT.

Als een bedrijf voldoet aan de vastgestelde criteria, dienen partijen zich te houden aan de primaire wettelijke kaders zoals deze zijn vastgelegd in de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO), inclusief de onderliggende milieu en R.O. wetgeving. Ten aanzien van het aspect geluid, directe hinder, is de Wet geluidhinder van toepassing. Daarnaast dienen ontwikkelingen in overeenstemming te zijn met het vigerende bestemmingsplan en gemeentelijk en provinciaal beleid. Naast deze juridische kaders dienen de afspraken die in het PvT zijn verankerd te worden nageleefd.

De werkgroep heeft geconstateerd dat in het PvT vooral aandacht wordt geschonken aan de situatie die zal ontstaan nadat de werkzaamheden van ENCI in de groeve zijn beëindigd en de oven buiten werking is gesteld.

De transformatie is een lopend en dynamisch proces dat niet alleen reeds in gang is gezet doch dat bovendien niet stopt na het beëindigen van de winning van mergel en productie van klinker; ook daarna zullen ontwikkelingen plaatsvinden die van invloed (kunnen) zijn op de omgeving van het ENCI terrein.

Tevens is door de werkgroep geconcludeerd dat het stelsel van (milieu)vergunningverlening zich richt op afzonderlijke bedrijven. Een tweetal uitzonderingen zijn hierop van toepassing; dit betreft het aspect geluid, directe hinder aangezien rondom het terrein van ENCI een zone is vastgesteld alsmede het aspect lucht voor zover verbonden aan de Wet luchtkwaliteit. De geluidzone en de vastgestelde Maximaal Toelaatbare Geluidbelastingen (MTG) van woningen vormen het juridisch kader voor het aspect geluid bij vergunningverlening.

Hoewel het PvT veelal geen harde voorschriften verbindt aan de emissie van bedrijven en de immissie in de omgeving, acht de werkgroep het gewenst dat cumulatie van bedrijven wordt beschouwd en dat vrijwel alle voorkomende (milieu)emissies hierbij dienen te worden betrokken. De werkgroep introduceert hiertoe de **Transformatietoets**.

Aanleiding voor de Transformatietoets vormen de eisen en wensen die het PvT stelt ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen. Het bestaande landelijke kader milieu- en R.O.-wetgeving biedt voor een aantal specifieke aspecten niet voldoende kaders of richtlijnen. De Transformatietoets bestaat uit de toetsing aan wettelijke kaders (verbonden aan WABO en in het bijzonder milieuwetgeving) aangevuld met additionele eisen die vastgelegd zijn in het PvT.

Transformatietoets

Situaties

Belangrijke mijlpaal in de transformatie is het beëindigen van de winning van mergel in de groeve per 1 juli 2018 en het buiten werking stellen van de oven uiterlijk per 1 juli 2019¹ Hieraan verbonden is een intensivering van activiteiten aan de kade aangezien ENCI klinker per schip zal gaan aanvoeren. Voor het aspect geluid betekent dit dat in oostelijke richting sprake is van toename van emissies; in westelijke richting is sprake van lagere emissies. De emissies naar de lucht van bijvoorbeeld NO_x maar ook van geur zullen door het stopzetten van de oven in alle richtingen afnemen.

Bij beschouwing van de Transformatietoets zal onderscheid worden gemaakt tussen de situatie vanaf heden tot aan stopzetten mergelwinning en klinkerproductie en de situatie daarna met intensivering

¹ Toelichting: na 1-7-2018 mag de oven nog een periode van maximaal 90 dagen in werking zijn in het tijdvak tot uiterlijk 1-7-2019. Dit is vastgelegd in het Plan van Transformatie en de Overeenkomst tot uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-Gebied 25-2-2010.

van aanvoer van klinker. Deze situaties worden beschouwd onder de benaming: 'voor 2020' en 'na 2019'.

Inhoud

In de Transformatietoets dient aandacht te worden geschonken aan:

- Emissies op het ENCI-terrein, geluid, geur, grof stof, alle emissies verbonden aan luchtkwaliteit en overige luchtmissies alsmede de immissies waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de woonomgeving en de leefomgeving, met name in de groeve en in de overgangszone²;
- Verkeer: beschouwd wordt het geluid en lucht(kwaliteit) ter plaatse van woningen aan Lage Kanaaldijk/Maasboulevard. Vanwege ongewenste ontwikkeling bij toename van verkeer wordt aandacht geschonken aan mogelijke congestie op de Kennedybrug.

Functies: normeren en signaleren

De Transformatietoets heeft afhankelijk van het toets-aspect een normerende en/of een signalerende functie. Primair uitgangspunt is dat vigerende Wet- en regelgeving wordt nageleefd. De Transformatietoets staat niet buiten de regelgeving, vervangt deze niet maar vult ze aan. Indien voor een bepaald aspect sprake is van een normstellend karakter heeft dit rechtstreekse gevolgen voor de ontwikkeling die wordt getoetst en voor het vinden van doorgang van deze ontwikkeling. Dit kan ontstaan indien de ontwikkelingen gecumuleerd met de reeds bestaande ontwikkelingen leiden tot een ongewenste situatie. Voor meerdere aspecten heeft de Transformatietoets een signalerend karakter. De kaders die de Transformatietoets zal hanteren zijn onderstaand uitgewerkt.

Toetswaarden verbonden aan de Transformatietoets

Grenzen aan gecumuleerde emissies: **Het basis criterium**

In het PvT zijn geen uitspraken gedaan over harde grenswaarden die verbonden zouden moeten worden aan de gecumuleerde (= som van bedrijven op het ENCI-bedrijventerrein) emissies en/of immissies. Uitsluitend over het aspect geluid is in het PvT aangegeven dat als gevolg van de wijzigingen bij ENCI in westelijke richting een afname van geluidimmissie mag worden verwacht. Het PvT geeft tevens aan dat als gevolg van nieuwe ontwikkelingen op het ENCI-terrein en in de overgangszone (veroorzaakt door de vestiging van nieuwe bedrijven) toename van immissie zal ontstaan. De werkgroep interpreteert de kwalitatieve uitspraken van het PvT als volgt:

- Geluid.
De geluiduitstraling in westelijke richting neemt af als gevolg van het buiten werking stellen van de oven en beëindigen van de mergelwinning. Gestreefd moet worden naar lagere immissie in en in de richting van de groeve. Van de emissie verbonden aan de geluidsbronnen behorende tot oven 8 mag 50% terugkomen voor nieuwe bedrijven. In oostelijke richting wordt toename van de geluids immissie verwacht door intensivering van laad- en losactiviteiten aan de kade vanwege de aanvoer van klinker in 2019 per binnenschip. De zone blijft maatgevend voor beoordeling van cumulatie;
- Overige emissies (geur, grof stof, lucht en overige emissies).
Voor wat betreft de overige emissies is de werkgroep van mening dat de 50% regel als basis c.q. uiterste "alarmgrens" kan worden gehanteerd. Dit betekent dat de 50% regel geen streefnorm is

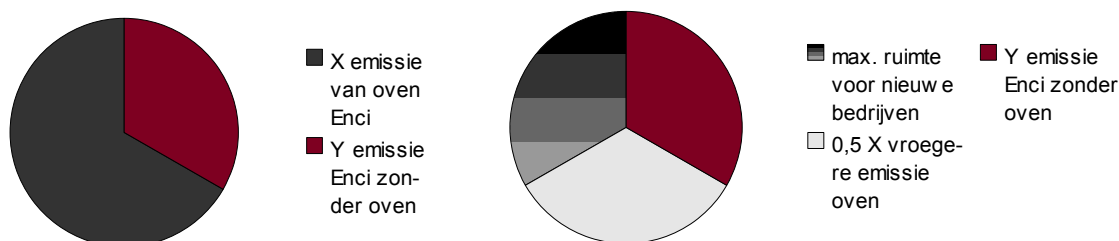
² Met de overgangszone wordt bedoeld het gebied dat komt te liggen tussen het ENCI bedrijventerrein en de groeve en waarvan de uitgifte en exploitatie in handen is van de Stichting OntwikkelingsMaatschappij ENCI-Gebied.

maar een uiterste alarmgrens. In de toelatingsprocedure zullen de daadwerkelijk te accepteren emissies moeten worden beoordeeld aan de wettelijke normen waaraan nieuwe bedrijven dienen te voldoen en dienen de bedrijven daarnaast te worden beoordeeld op basis van de criteriatoets³ zoals afgesproken is in het Plan van Transformatie en derhalve moeten passen in het in het Plan van Transformatie geformuleerde eindplaatje van de ontwikkeling van het ENCI-gebied. Dit betekent dat elk bedrijf apart beoordeeld en getoetst wordt aan haar emissies ten aanzien van geur, stof, lucht en overige emissies. Kortom, conform het gestelde in het Plan van Transformatie⁴, wordt bij elk bedrijf opnieuw een afweging gemaakt.

De bovenstaand geformuleerde grenswaarde voor beoordeling van de geluidsuitstraling voor de situatie na 2019 zal als **basis criterium** worden gehanteerd en is het gestelde over de overige emissies de criteria toets (en dus maatwerk aanpak) het vertrekpunt.

Ter illustratie een voorbeeld.

De emissie van NO_x van ENCI veroorzaakt door de oven bedraagt in de huidige, vergunde toestand: X ton. De overige emissie van ENCI veroorzaakt door installaties niet zijnde de oven, bedragen Y ton. De totale emissie van ENCI in de situatie voor 2020 bedraagt: X+Y ton. De emissie van NO_x van ENCI na 2019 bedraagt: Y ton. Binnen maximaal de helft (50%) van X speelt zich het vestigingsbeleid van nieuwe bedrijven af. De totale gecumuleerde NO_x emissie van het ENCI-bedrijven terrein mag in de situatie na 2019 nooit meer bedragen dan: 0.5X+Y ton. De feitelijk de milieuwinst van NO_x bedraagt na 2019 minimaal "X" minus wat o.b.v. wettelijke normen en criteriatoets wordt toegestaan.

Geluid

Rondom het ENCI-terrein is, in de zin van de Wet geluidhinder, een zone vastgesteld. Op de zonegrens mag de som van de bijdrage van afzonderlijke bedrijven (inrichtingen) niet meer dan 50 dB(A) bedragen. De werkgroep geeft aan dat wijzigen van de zone, voor met name de situatie tot 2019, momenteel niet aan de orde is. Op de zonegrens zullen beoordelingspunten worden vastgesteld

³ Zie Bijlage 4 Toelatingscriteria bedrijventerrein; randvoorwaarden voor toelating ENCI-Terrein. Plan van Transformatie 19-12-2009 pagina 56. In de wandelgangen wordt dit aangeduid als de 10 criteria toets.

Bijlage 9.3 bij Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-Gebied d.d. 25-2-2010. Werkwijze toelating bedrijven op bedrijventerrein. "Stappenplan toetsing toelaatbaarheid van bedrijven op het ENCI Terrein.

⁴ Plan van Transformatie 19-12-2009 blz 57 2 en 3 alinea die aangeven hoe om te gaan met geur, stof en overige uitstoot uit de schoorsteen.

waar de geluidbelasting van afzonderlijke bedrijven wordt vergund. Uitgangspunt Plan van Transformatie is dat de zone in de situatie voor 2020 en situatie na 2019 niet wordt overschreden.

In het Plan van Transformatie is echter eveneens bepaald dat op delen van het terrein nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden; dit betreft ondermeer de overgangszone. Voorkomen moet worden dat nieuwe ontwikkelingen stagneren door gebrek aan ruimte in de zone. In het op te stellen zonebeheersplan dient dan ook rekening te worden gehouden met het opstellen van richtlijnen voor vestiging van nieuwe inrichtingen en de hiertoe te reserveren geluidruimte; uiteraard met inachtnaam van de zone.

De Transformatietoets bestaat uit het inzichtelijk maken van de geluidbijdrage op de zonegrens (en ter plaatse van MTG's).

Het beheren van de geluidzone maakt deel uit van de Transformatietoets. Een zonebeheersplan zal hiertoe worden opgesteld. Voor het in beeld brengen van het gecumuleerde effect voor de situatie na 2019 zal gebruik worden gemaakt van de emissiegegevens die zijn opgenomen in het MER. Het onderdeel zonebeheer van de Transformatietoets dient tevens toe te zien op het doseren van de uitgifte van geluidruimte. Voorkomen moet worden dat ontwikkelingen die zijn vermeld in het PvT worden belemmerd door dreigende overschrijding van de zone.

Het aspect geluid, directe hinder, heeft een normstellend karakter voor wat betreft toetsing aan de zone, MTG's en het basiscriterium. Daarnaast heeft de uitkomst van de Transformatietoets een signalerende functie. Dit betreft met name het inzichtelijk maken van effecten op geluidcontouren in de situatie na 2019.

Door het bovenstaand geschetste zonebeheer wordt aan de hand van emissie-gegevens de immissie in de woonomgeving inzichtelijk gemaakt. De werkgroep acht het van belang dat tevens aandacht wordt geschonken aan de gevolgen voor de natuur en de effecten in de overgangszone.

Dit zal plaatsvinden door, in overleg met de werkgroep, in elk geval in de groeve en ter hoogte van de overgangszone, enkele beoordelingsposities te kiezen die worden gemonitord. De exacte posities evenals de te monitoren grootte dienen nog te worden vastgesteld.

Dit onderdeel van de Transformatietoets heeft een signalerende functie.

Geur

Het stoppen van de oven zal de geuremissie doen verlagen. Dit levert voor wat betreft de immissie vanwege ENCI een reductie op. Indien zich nieuwe bedrijven aandienen die geur emitteren zal, zoals verwoord in het PvT conform wetgeving en beleid, voor elke nieuwe situatie een afweging worden gemaakt. In tegenstelling tot het aspect geluid is cumulatie van geur veelal niet zinvol. Voor het cumuleren van geur met een verschillend karakter is geen algemeen geaccepteerde methode beschikbaar. De Transformatietoets zal het effect van geur inzichtelijk maken voor de situatie voor 2020 en na 2019. De afweging die gemaakt zal worden is in overeenstemming met de dan geldende regelgeving. In de Transformatietoets zal aandacht worden geschonken aan het basiscriterium. Bij het leggen van contacten met nieuwe geïnteresseerde bedrijven dient aandacht te worden besteed aan dit

aspect; gestreefd moet worden naar bedrijven met een lage geuremissie.⁵ Ten aanzien van het onderdeel geur heeft de Transformatietoets een signalerende functie.

Grof stof

In het algemeen is voor emissie van stof het bestaande wetgevingsstelsel toereikend. In het PvT komt dit aspect aan de orde in verband met de toename van aanvoer van klinker (situatie na 2019).

Voor wat betreft de emissie van (grof) stof bij verlading mag worden aangenomen dat op dit onderdeel het kader van de milieuwetgeving afdoende garanties biedt. Er zijn geen redenen om ten aanzien van grofstof cumulatie te beschouwen noch te beoordelen. Door ENCI dient met name in de situatie na 2019 aandacht geschonken te worden aan maatregelen om de stofoverlast gedurende het laden en lossen aan de kade tot een minimum te beperken.

Er is geen aanleiding om dit aspect in het kader van de Transformatietoets in de situatie voor 2020 te beschouwen. Een uitzondering hierop wordt gevormd door ontwikkelingen aan de kade. De Transformatietoets heeft een signalerende functie.

Luchtkwaliteit

Voor luchtkwaliteit is sprake van een wettelijk kader. Dit kader houdt rekening met cumulatie. Voor de Nederlandse situatie is fijnstof (PM₁₀) relevant, fijn stof maakt deel uit van de stoffen die bepalend zijn voor de luchtkwaliteit. Beoordeling dient plaats te vinden uitgaande van het wettelijk kader: de Wet luchtkwaliteit. Ook NO_x behoort hiertoe. In wezen zijn er overeenkomsten met de wijze waarop het aspect geluid wordt beschouwd. Bij beschouwing van luchtkwaliteit wordt immers eveneens rekening gehouden met cumulatie. Het bestaande wettelijke kader en regelgeving is toereikend.

Het buitenwerking stellen van de oven zal de emissie van relevante stoffen doen verlagen. De verlaging van emissie zal gepaard gaan met lagere immissie per m² in de omgeving. Hoewel er geen expliciete uitspraak wordt gedaan, mag worden aangenomen dat bij vergunningverlening aan nieuwe inrichtingen de kaders verbonden aan de Wet Milieubeheer bepalend zijn.

Ook op dit punt is de toonzetting van het PvT zonder meer duidelijk. Bij nieuwe bedrijven zijn de kaders verbonden aan de Wet Milieubeheer bepalend; deze bedrijven zullen aandacht dienen te schenken aan de toepassing van BBT (Best Beschikbare Technieken).

De Transformatietoets brengt de situatie voor 2020 en na 2019 gecumuleerd in beeld. Toetsing vindt plaats aan de grenswaarden verbonden aan de Wet lucht. Daarnaast zal aandacht worden geschonken aan het basiscriterium. De Transformatietoets heeft voor de beoordeling van luchtkwaliteit een normstellend karakter.

Overige emissies naar de lucht

Het buitenwerking stellen van de oven heeft positieve gevolgen voor de emissies van ondermeer rookgassen naar de lucht. Bij vergunningverlening aan nieuwe inrichtingen zijn de kaders verbonden aan de Wet milieubeheer bepalend; deze bedrijven zullen aandacht dienen te schenken aan de toepassing van BBT (Best Beschikbare Technieken).

---

⁵ In de toelichting "omgaan met milieugebruiksruimte" (na stoppen oven 8) Plan van transformatie 19-12-2009 pagina 57 is gesteld: "als de oven stopt zal het niveau 1 ge/m³ gaan bedragen. .... Indien nieuwe activiteiten met een mogelijke industriële geurbron wordt aangevraagd, geldt automatisch het nieuwe geurniveau en wordt opnieuw een afweging gemaakt."

De Transformatietoets zal het effect van deze emissies inzichtelijk maken voor de situatie voor 2020 en na 2019. De afweging die gemaakt zal worden is in overeenstemming met de dan geldende regelgeving en de criteria toets. Bij het leggen van contacten met nieuwe geïnteresseerde bedrijven dient aandacht te worden besteed aan dit aspect; gestreefd moet worden naar bedrijven met lage emissies.

Ten aanzien van dit onderdeel heeft de Transformatietoets een signalerende functie.

Verkeer

In de huidige situatie is sprake van (vracht)verkeer van en naar ENCI. De verkeersaantrekkende werking veroorzaakt (geluid- en lucht-) belasting van woningen aan de Lage Kanaaldijk/ Maasboulevard. Als gevolg van het beëindigen van de mergelwinning in de groeve en het stoppen van de oven zal de omvang van het verkeer van en naar het bedrijf ENCI afnemen. Als gevolg van vestiging van nieuwe inrichtingen is sprake van toename van verkeer.

Er is vanuit de WABO geen juridische noodzaak voor het beoordelen van de verkeersaantrekkende werking. In de ruimtelijke onderbouwing voor het bestemmingsplan is aangegeven dat naar verwachting als gevolg van de transformatie de omvang van verkeer van en naar het bedrijventerrein zal toenemen.

In de Transformatietoets zal aandacht worden geschonken aan de belasting van woningen ten gevolge van verkeer vanaf ENCI-terrein tot Kennedybrug (en vv). Onderscheid wordt gemaakt tussen de situatie voor 2020 en na 2019. Ten aanzien van verkeer van en naar het bedrijf ENCI in de situatie voor 2020 wordt voor wat betreft de omvang van het vrachtverkeer uitgegaan van de Wm-beschikking van ENCI; dit zijn 466 vrachtwagens. Voor de situatie na 2019 wordt ten aanzien van vrachtverkeer van en naar ENCI uitgegaan van vrachtverkeergegevens uit het MER; dit zijn 329 vrachtwagens.

In de Transformatietoets zal het relatieve en gecumuleerde effect van verkeer (voor situaties voor 2020 en na 2019) worden bepaald. Onder relatief effect wordt in dit kader verstaan: de verkeersbelasting in de vorm van intensiteiten die ontstaat op de openbare weg als gevolg van het in werking zijn van het nieuwe bedrijf op het ENCI-terrein. Onder het gecumuleerde effect wordt verstaan de effecten die ontstaan ter plaatse van woningen langs de openbare weg als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen gesommeerd met de ontwikkelingen die op het ENCI-terrein reeds hebben plaatsgevonden. Dit betreft zowel de aspecten geluid als lucht(kwaliteit).

Voor dit aspect is heeft de Transformatietoets een signalerende functie.

Als gevolg van de toename van verkeer kan congestie ontstaan op bijvoorbeeld de Kennedybrug. Momenteel is onduidelijk op welk wegvak en bij welke verkeersintensiteiten congestie kan optreden⁶ en of dit eenduidig te herleiden zal zijn tot de activiteiten van nieuwe bedrijven bij ENCI.

Taken en verantwoordelijkheden

In de voorliggende notitie is onderscheid gemaakt tussen onderdelen van de Transformatietoets met een normatief of signalerend karakter. Dit onderscheid wordt gemaakt aangezien er, in algemene zin, aan emissies en immissies van nader te noemen aspecten wettelijke kaders en grenswaarden zijn

⁶ Opgemerkt wordt dat het ENCI bedrijventerrein een gezondeer industrieterrein is, waarbij de verkeersaantrekkende werking niet beoordeeld hoeft te worden. Verkeersaantrekkende werking is derhalve geen toetsingscriterium.

verbonden. Een voorbeeld hiervan is het aspect geluid, directe hinder: indien als gevolg van activiteiten van een nieuwe inrichting overschrijding van de zone plaatsvindt kan op basis van vigerende wetgeving geen vergunning worden verleend. Voor meerdere aspecten geldt echter dat vigerende wetgeving geen belemmering voor vergunningverlening vormt. De Transformatietoets heeft voor deze aspecten een signalerend karakter.

Feit is dat de eerste contacten en relaties met nieuwe potentiële bedrijven ontstaan met tussenkomst of op initiatief van Parkmanagement ENCI. De Transformatietoets is dan ook een primaire verantwoordelijkheid van Parkmanagement ENCI.⁷

De wijze waarop toetsing plaats gaat vinden, de te hanteren termijnen, analyse van risico's, de wijze van communiceren, de verantwoordelijkheden van betrokken partijen en de processtappen (voor zowel zonebeheer als Transformatietoets) dienen te worden uitgewerkt in een stroomschema. Het proces welk gaat lopen moet nog vastgesteld worden.

Voorliggende notitie introduceert het basiscriterium als primair kader. Indien als gevolg van een nieuw initiatief overschrijding van de zone dreigt en/of aan het "maatwerk" voor luchtmissies niet kan worden voldaan heeft dit direct als gevolg dat het initiatief niet kan worden voortgezet. Verdere uitwerking van het ongewijzigde initiatief tot op het niveau van de Transformatietoets c.q. tot het niveau van aanvraag voor vergunning (ingevolge de Wabo) is niet zinvol. Aanbevolen wordt de toetsing aan het basiscriterium in een vroegtijdig stadium te verrichten en de volledige Transformatietoets niet eerder uit te voeren dan nadat de toets aan het basiscriterium leidt tot een positief advies.

Tot slot

Feit is dat beëindiging van mergelwinning in de groeve en stopzetten van de oven een verlaging van de emissie zal opleveren. Dit zal, zo mag worden verwacht in het algemeen, de milieubelasting in de omgeving verlagen. Als gevolg van de toename van activiteiten aan de kade (intensivering van de verlading van klinker) zal er in oostelijke richting de situatie niet veranderen.

Met nadruk dient te worden gesteld dat de transformatie niet uitsluitend bestaat uit het buiten bedrijf stellen van de oven en het beëindigen van de winning van mergel doch tevens bestaat uit vestiging van nieuwe bedrijven binnen de grenzen van het terrein ENCI. Aangenomen mag worden dat elk bedrijf, ongeacht de aard en omvang van bedrijvigheden, een zekere emissie veroorzaakt.

Belangrijke mijlpaal in de transformatie is het beëindigen van de winning van mergel in de groeve per 1 juli 2018 en het buiten werking stellen van de oven per uiterlijk 1 juli 2019. Hieraan verbonden is een intensivering van activiteiten aan de kade aangezien ENCI klinker per schip zal gaan aanvoeren.

---

⁷ Vanwege het uitgangspunt dat de continuïteit van de ENCI activiteiten met het toelaten van nieuwe bedrijven haar kernactiviteiten op geen enkele wijze in het gedrang mogen komen, ligt de primaire verantwoordelijkheid bij ENCI. Komt ENCI tot de conclusie dat een nieuw bedrijf zou passen, dan treedt het traject in werking zoals afgesproken in het Plan van Transformatie (Criteria toets pagina 56) en werkwijze toelating bedrijven op bedrijventerrein; "Stappenplan toetsing toelaatbaarheid van bedrijven op het ENCI Terrein". In dit traject is de rol van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied aangegeven.

Kenmerkend voor de periode vanaf heden tot het beëindigen van de winning van mergel in de groeve (per 1 juli 2018) en het buiten werking stellen van de oven (per uiterlijk 1 juli 2019) is dat bedrijvigheden van ENCI zullen worden voortgezet in combinatie met nieuwe bedrijvigheden. Voor nieuwe initiatieven dient primair toetsing plaats te vinden aan het basiscriterium, Indien blijkt dat het initiatief **niet** kan voldoen aan het basiscriterium, leidt dit tot een negatief advies en is voortgang zonder aanpassing niet zinvol.

Bij een positieve toets aan het basiscriterium dient de volledige 'Transformatietoets' te worden verricht.

Het gevolg is dat vanaf heden tot (grootweg) 2020 toename van de totale emissie vanwege het ENCI-terrein onvermijdelijk is doch dat op basis van de in voorliggende notitie aangewezen wijze van beoordeling van nieuwe bedrijven, de toename niet alleen inzichtelijk wordt gemaakt, doch is gelimiteerd en wordt beheerst. In elk geval heeft de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied hierin een toetsende taak en verantwoordelijkheid en zal de woonomgeving zorgvuldig moeten worden geïnformeerd over de effecten van ontwikkelingen.

Voorstel:

Aan uw bestuur wordt voorgesteld:

1. deze beleidsnotitie te aanvaarden als kader voor het beheer van de milieuruimte op het terrein. Dit kader geldt voor de overgangszone evenzeer als voor het bedrijventerrein ENCI.
2. de werkgroep opdracht te geven de Transformatietoets (inclusief het Basiscriterium) uit te werken.
3. Een duidelijk stroomdiagram te maken waarin wordt aangegeven welke stappen achtereenvolgens dan wel parallel doorlopen moeten worden vanuit het oogpunt van de inpassing van een nieuw bedrijf; tot welke beslismomenten dit leidt, waarbij aangegeven wordt wie waar voor verantwoordelijk is.
4. Het bestuur wordt verder gevraagd haar rol te spelen in de Transformatietoets. Dit betekent het afwegen van de voor- en nadelen van bedrijfsvestiging van bedrijven waarbij de Transformatietoets mogelijke problematische situaties signaleert en het communiceren met de omgeving.
5. Vervolgens vraagt de werkgroep het bestuur om de aanpak met de omgeving te communiceren.

Namens de werkgroep milieu- ruimtebeheer,

ing. N.M.H.P. Geelen
Adviseur milieu en ruimte